

Total Pages – 4

B.A. RNLKWC-/SANS/CC-6/22

2022

SANSKRIT

B.A. Third Semester End Examination - 2022

PAPER - CC-6

Full Marks : 60

Time : 3 hours

*The figures in the right-hand margin indicate marks.
Candidates are required to give their answers in their own
words as far as practicable.
Illustrate the answers wherever necessary.*

A. संस्कृतभाषया देवनागरीलिप्या च दश प्रश्नाः समाधेयाः-

2×10=20

1. श्रीमद्भगवद्गीता कस्मै केन उपदिष्टा? तत्र कति श्लोकाः सन्ति?
2. 'स कालेनेह महता योगो नष्टः परन्तप।' अत्र 'परन्तप' कः? कथं योगः नष्टः जातः?

(Turn Over)

(2)

3. मनुष्यलोके जनाः कथं देवताः यजन्ते?
4. कस्य समग्रं कर्म प्रविलीयते?
5. बुधाः कं पण्डितः इति वदन्ति?
6. श्रीकृष्णानुसारं संशयात्मनः का गतिः भवति?
7. आत्मा केन लभ्यः?
8. यमेन नचिकेतसे किमर्थम् अतिरिक्तः वरः प्रदत्तः? सः वरः कः?
9. 'न वित्तेन तर्पणीयो मनुष्यः - इत्यस्य कः अर्थः?
10. स्वर्गः कीदृशः?
11. धीरः श्रेयस्त्रेयसोः कतरं वृणीते? योगक्षेम-शब्दस्य कोऽर्थः?
12. मन्त्रं पूर्यत - 'उत्तिष्ठत जाग्रत ... कवयो वदन्ति।'
13. 'उपनिषद्' इति शब्दस्य कोऽर्थः? ईशोपनिषद् कस्मिन् वेदे अन्तर्भूक्ता?
14. 'आत्महनः इत्यस्य कोऽर्थः? कथं अज्ञः आत्मानं हन्ति?
15. ईशोपनिषदि 'विद्या' इत्युक्ते किं बोध्यते?

B.A. RNLKWC-/SANS/CC-6/22

(Continued)

(3)

B. चत्वारः संस्कृतभाषया देवनागरीलिप्या च व्याख्येयाः :- 5×4=20

1. बहूनि मे व्यतीतानि जन्मानि तव चार्जुन।
तान्यहं वेद सर्वाणि न त्वं वेत्थ परन्तप॥
2. श्रद्धावाँल्लभते ज्ञानं तत्परः संयतेन्द्रियः।
ज्ञानं लब्ध्वा परं शान्तिमचिरेणाधिगच्छति॥
3. स्वर्गलोके न भयं किंच नास्ति न तत्र त्वं न जरया बिभेति।
उभे तीर्त्वाऽशनया पिपासे शोकातीगो मोदते स्वर्गलोके॥
4. दुरमेते विपरीते विषुची अविधा या च विद्येति ज्ञाता।
विद्याभीप्सिनं नचिकेतसं मन्ये न त्वा कामा बहवोऽलोलुपन्त॥
5. ईशावास्यमिदं सर्वं यत् किञ्च जगत्यां जगत्।
तेन त्यक्तेन भूञ्जीथाः मा गृधः कस्यस्विद् धनम्॥
6. कुर्वन्नेवेह कर्माणि जिजीविषेच्छतं समाः।
एवं त्वयि नान्यथेतोऽस्ति न कर्म लिप्यते नरे॥

B.A. RNLKWC-/SANS/CC-6/22

(Turn Over)

(4)

C. द्वौ समाधत्त -

10×2=20

1. भगवान् कदा कथं आत्मानं सृजति इति विशदमालोचयत।
  2. कठोपनिषदि नचिकेतसा प्रार्थितं वरत्रयं सप्रसङ्गं समासेन विवृणुत।
  3. कठोपनिषदः प्रथमाध्यायस्य द्वितीयवल्लीम् अनुसृत्य नचिकेतसः यमकर्तृकं प्रशंसनं वर्णयत।
  4. इशोपनिषदि उक्तम् आत्मतत्त्वं वर्णयत।
-